

Can Matons / Mas Terrades / Mas Febrer

Santa Maria de Martorelles

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Carrer del camí de can Girona, 21, 08106
Emplaçament	Al nord-oest del nucli urbà, prop del límit municipal amb Martorelles
Alçada:	152m

Coordenades:

Latitud:	41.52572
Longitud:	2.25056
UTM Est (X):	437474
UTM Nord (Y):	4597391

Classificació

Número de fitxa	08256-7
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPA 29527
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 7476015DF3977N
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dl., 08/02/2016 - 01:00

Descripció

Masia aïllada de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dos vessants i el carener perpendicular a la façana principal. Consta de planta baixa i pis, amb la típica distribució interior dividida en tres crugies. La façana principal, orientada al sud-est, presenta un portal central d'arc de mig punt al que s'accedeix mitjançant tres graons bastits amb maons. Damunt seu hi ha un senzill finestral d'obertura rectangular amb sortida a un balcó simple amb la llosana motllurada i la barana de ferro. La part central d'aquesta façana està rematada amb un plafó rectangular lleument ornamentat i coronat per un antic rellotge de sol circular en mal estat de conservació. La resta d'obertures presents a la façana es corresponen amb senzilles finestres rectangulars, tot i que les del pis superior conserven els ampits de pedra motllurats. A l'extrem de llevant destaca un gran portal rectangular que dóna accés al celler. En canvi, a l'extrem de migdia, hi ha un portal d'arc rebaixat bastit en maons i, al pis, dues finestres d'arc rebaixat sostingudes per un pilar central amb la imposta motllurada. A l'interior, les estances són espaioses, cobertes amb sostres de bigues i revoltons (cuina) i també soleres de bigues i llates de fusta. També es conserven paviments de rajola originals i portals d'arc rebaixat per accedir a certes cambres. A la banda de migdia, amb accés des del interior de la masia, hi ha un porxo cobert amb una solera de llates i bigues de fusta, i obert a un jardí lateral que està delimitat amb una tanca de pedra amb obertures tapiades. La construcció és bastida en pedra de diverses mides i maons lligat amb morter i disposat irregularment. La façana principal presenta el parament arrebossat i emblanquinat.

Observacions:

Al costat de la llosana del balcó es conserva una placa de rajoles blanques amb la inscripció "CUARTEL DEL NORTE". Davant la façana principal destaca l'era, de planta irregular i bastida amb cairons. Està ben conservada.

Història

Segons la documentació consultada, podríem dir que la masia era coneguda com a mas Terrades fins a principis del segle XV (1410). Posteriorment, fins l'any 1578, passà a ser el mas Febrer, i després, es va conèixer amb el nom actual. De fet, la documentació relacionada amb la casa i els seus membres es remunta a principis del segle XIII (Sindreu 1990: cap. 36). En el cens parroquial de l'any 1626, fet pel rector mossèn Pau Querol, consta que la casa era habitada per 8 persones (Sindreu 1985: cap. 4). La casa també apareix referenciada en un plànol descriptiu i cartogràfic de Martorelles de l'any 1750, fet pel rector de la parròquia de Santa Maria Josep Antoni Casasayes. En aquest s'indicava que l'església tenia alous en aquesta masia. Sembla ser que la masia tenia al seu interior una sala que feia les funcions de capella o oratori, i en la que hi havia una fornícula que, durant un temps, havia albergat una talla romànica amb la imatge de Santa Eulàlia. La fornícula estava situada a la primera planta de la casa. Dins del context de la Guerra del Francès (1808-1814), a la masia s'hi amagaren algunes personalitats de Mollet del Vallès. Probablement fou en posterioritat a la batalla de Mollet (1810), pels volts de Sant Antoni Abat, ja que hi ha constància que els francesos ocuparen el poble en aquells dies. Segons la documentació consultada, sembla ser que a la façana sud-oest de la masia es conserven les restes d'un antic rellotge de sol datat l'any 1770 (no s'ha pogut documentar durant la feina de camp). És probable que en origen, la façana principal de la construcció fós aquesta i no pas l'actual. O bé que una ampliació posterior a la construcció original provoqués que el rellotge restés amagat darrera les dues finestres d'arc rebaixat del pis. Cap als anys 80 del segle XX, la masia fou objecte d'una remodelació i es construí el porxo amb sortida al jardí lateral. Alhora, també es començaren a construir les instal·lacions de l'actual celler. En l'actualitat, la masia és la seu social del celler on s'elabora el vi Raventós d'Alella (propietat anteriorment de Parxet i Marquès d'Alella).

Bibliografia

DOPEC; GMG (2014). "Catàleg de béns protegits". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Santa Maria de Martorelles (document en fase d'aprovació definitiva). [Inèdit]. IPA (1990). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Santa Maria de Martorelles. PÉREZ I GÓMEZ, Ferran (2003). "La Santa Eulàlia de can Matons". Revista Campsentelles, 6, p. 21-22. ROVIRA I CUNÍ, F. X. (2000). "Sobre la vinya i el vi". Revista Campsentelles, 5, p. 34-36. SINDREU, Jaume (1985). Martorelles històrica i llegendària. [Martorelles: s.n.], cap. 4. SINDREU, Jaume (1990). Martorelles històrica i llegendària. [Martorelles: s.n.], cap. 34, 36, 45. SINDREU, Jaume. Plànol descriptiu i mapa cartogràfic de Martorelles "dibuixat" l'any 1750, pel rector de llavors. [Martorelles: Arxiu Municipal de Martorelles] (Inèdit). <http://picasaweb.google.com/115008495103699355951/CANMATONS?feat=directlink>

